

F.Y.B.A.
24/11/17
3 to 6
pages 4

(3 Hours)

[Total Marks : 100]

- N. B. :** (1) All questions are **compulsory**.
(2) All questions carry equal marks.
(3) Figures to the right indicate marks to a sub-question.

1. Attempt **any two** of the following :
 - (a) Discuss any four current perspectives in psychology. 10
 - (b) Describe the scientific method used in psychological science. 10
 - (c) Why do psychologists study animals and what are the guidelines to protect animals and human research participants? 10

2. Attempt **any two** of the following :
 - (a) Discuss any four neurotransmitters and their functions 10
 - (b) With the help of a diagram describe action potential in a neuron. 10
 - (c) What are association areas? Citing research, discuss the functions performed by the association areas in the frontal, parietal and temporal lobes. 10

3. Attempt **any two** of the following :
 - (a) Explain the five major processes in classical conditioning. 10
 - (b) Discuss prosocial and antisocial modelling effects in observational learning. 10
 - (c) Present research evidence for cognitive processes in operant conditioning. 10

4. Attempt **any two** of the following :
 - (a) Discuss the updates on the Atkinson and Shiffrin model of memory. 10
 - (b) With reference to research, discuss how depth of processing and making material personally meaningful affect retention. 10
 - (c) Explain with relevant research how misinformation and imagination influence memory construction. 10

Turn Over

5. Attempt **any two** of the following :
- (a) Elaborate on the difference between basic and applied research. 10
 - (b) Explain why the study of human biology is important for psychologists. 10
 - (c) Discuss the applications of operant conditioning. 10
 - (d) Distinguish between automatic and effortful processing. 10

(मराठी रूपांतर)
[वेळ : ३ तास]

एकूण गुण : १००

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
(३) उजवीकडील आकडे उपप्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

१. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :
- (अ) मानसशास्त्रातील कोणतेही चार आधुनिक दृष्टिकोण स्पष्ट करा. १०
(ब) मानसशास्त्रात वापरल्या जाणाऱ्या शास्त्रीय पद्धतीचे वर्णन करा. १०
(क) मानसशास्त्रज्ञ प्राण्यांच्या अभ्यास का करतात हे सांगून संशोधनात सहभाग देणाऱ्या मानव व १०
मानवेतर प्राण्यांचे रक्षण करण्यासाठी कोणती नैतिक मार्गदर्शक तत्त्वे वापरली जातात ते सांगा.
२. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :
- (अ) कोणत्याही चार नसद्रव्यांचे (न्युरोट्रान्समीटर्स) व त्यांच्या कार्याचे वर्णन करा. १०
(ब) आकृतीच्या सहाय्याने नसपेशीतील ॲक्शन पोटेन्शियलचे वर्णन करा. १०
(क) साहचर्य क्षेत्र म्हणजे काय ? संशोधनाधारे मेंदूच्या अग्रखंड, पार्श्वखंड, कुंभखंड यातील १०
साहचर्य क्षेत्राच्या कार्याची चर्चा करा.
३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :
- (अ) अभिजात अभिसंधानातील पाच प्रमुख प्रक्रिया स्पष्ट करा. १०
(ब) निरीक्षणात्मक अध्ययनाचा समाजानुकूल व समाज विरोधी वर्तन शिकण्यावर कसा परिणाम १०
होतो याची चर्चा करा.
(क) कारक (साधक) अभिसंधानातील बोधनिक प्रक्रियांचे पुरावे संशोधनाधारे द्या. १०
४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :
- (अ) ॲटकिन्स व शिफरीन यांच्या स्मृतीवरील प्रारूपात अलीकडील काळात झालेल्या सुधारांची १०
चर्चा करा.
(ब) संशोधनाधारे माहितीच्या संक्रमणाची पातळी व माहिती वैयक्तिक दृष्ट्या अर्थपूर्ण करणे याचा १०
धारणेवर होणारा परिणाम याची चर्चा करा.
(क) योग्य संशोधनाधारे गैरमाहिती व कल्पना करणे यांचा स्मृतीच्या रचनेवर कसा परिणाम होतो ते १०
स्पष्ट करा.

[TURN OVER

५. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :

(अ) मूलभूत संशोधन व उपयोजित संशोधन यातील फरकाचे वर्णन करा.	१०
(ब) मानसशास्त्रासाठी मानवी शरिरशास्त्राचे अभ्यास करणे का महत्त्वपूर्ण आहे याचे स्पष्टीकरण द्या.	१०
(क) कारक (साधक) अभिसंधानाच्या उपयोगांची चर्चा करा.	१०
(ड) स्वयंचलित व कष्टसाध्य (एलर्टफूल) प्रक्रियांकारणातील फरक सांगा.	१०
